

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 26/15
Luxemburg, 27 februarie 2015

Hotărârea în cauza T-188/12
Patrick Breyer/Comisia

Comisia nu poate refuza în mod automat accesul la memoriile statelor membre în cadrul unei proceduri în fața Curții de Justiție, pentru motivul că este vorba despre documente judiciare

Decizia asupra cererii de acces trebuie să fie luată pe baza Regulamentului privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei

Potrivit tratatelor Uniunii, orice cetățean al Uniunii¹ are, în principiu, un drept de acces la documentele² instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii. Cu toate acestea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene³ nu este supusă acestei obligații de transparență decât atunci când exercită funcții administrative, astfel încât activitatea judiciară, ca atare, este exclusă din domeniul de aplicare al dreptului de acces. Regulamentul nr. 1049/2001⁴ reglementează în detaliu accesul la documentele deținute de Parlamentul European, de Consiliu și de Comisie. Acesta prevede printre altele o excepție în temeiul căreia instituțiile trebuie să respingă cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului său ar putea aduce atingere protecției procedurilor judiciare, cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea. În ceea ce privește documentele care provin de la un stat membru, regulamentul prevede că acest stat membru poate solicita instituției să nu divulge conținutul documentelor fără acordul său prealabil.

În luna martie 2011, domnul Patrick Breyer a solicitat Comisiei să îi acorde accesul, printre altele, la **memoriile pe care Austria le-a prezentat Curții de Justiție în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor** inițiate de Comisie împotriva acestui stat membru pentru netranspunerea Directivei privind păstrarea datelor⁵. Această procedură judiciară se încheiase prin Hotărârea Curții din 29 iulie 2010⁶. Comisia a refuzat accesul la aceste memorii, pe care le deține în copie, pentru motivul că ele nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001. Prin urmare, domnul Breyer a sesizat Tribunalul Uniunii Europene pentru a solicita anularea acestei decizii de respingere⁷.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, **Tribunalul anulează decizia Comisiei de respingere.**

Potrivit Tribunalului, **memoriile în litigiu nu constituie documente ale Curții care ar fi excluse, cu acest titlu, din domeniul de aplicare al dreptului de acces și, prin urmare, din cel al Regulamentului nr. 1049/2001.**

¹ Precum și orice persoană fizică sau juridică, care are reședința sau sediul statutar într-un stat membru [articolul 15 alineatul (3) primul paragraf TFUE].

² Indiferent de suportul pe care se află.

³ Precum și Banca Centrală Europeană și Banca Europeană de Investiții. Instituția „Curtea de Justiție a Uniunii Europene” cuprinde Curtea de Justiție, Tribunalul și Tribunalul Funcției Publice.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76)

⁵ Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele publice de comunicații și de modificare a Directivei 2002/58/CE (JO L 105, p. 54, Ediție specială, 13/vol. 36, p. 63)

⁶ Hotărârea Curții din 29 iulie 2010, Comisia/Austria, [C-189/09](#).

⁷ Finlanda și Suedia au participat la prezenta procedură în susținerea domnului Breyer.

Astfel, este necesar să se facă distincție între, pe de o parte, excluderea, în temeiul tratatelor, a activității judiciare a Curții de Justiție de la dreptul de acces la documente, și, pe de altă parte, memoriile redactate în scopul unei proceduri în fața Curții. Acestea din urmă, deși țin de activitatea judiciară a Curții, nu intră totuși în sfera excluderii instituite de tratate și fac, dimpotrivă, obiectul dreptului de acces.

Astfel, reiese cu claritate din jurisprudență că memoriile redactate și prezentate de Comisie în fața instanțelor Uniunii intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001. În consecință, pe baza acestui regulament și în special pe baza excepției pe care o prevede în mod specific pentru a proteja procedurile judiciare⁸ trebuie să se hotărască dacă accesul la un astfel de memoriu poate sau nu poate fi acordat.

Potrivit Tribunalului, nu există niciun motiv pentru a efectua o distincție, în vederea includerii lor în domeniul de aplicare al dreptului de acces la documente, între memoriile care provin de la Comisie și cele care provin de la un stat membru. Tribunalul amintește totodată că, prin adoptarea Regulamentului nr. 1049/2001, legiuitorul Uniunii a desființat „regula autorului”, în temeiul căreia, în cazul în care un document deținut de o instituție avea drept autor un terț, cererea de acces la document trebuia să fie adresată în mod direct autorului documentului.

Tribunalul concluzionează astfel că memoriile în litigiu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001. Tribunalul arată însă că această constatare nu aduce atingere aplicării, în cazul în care este necesar, a uneia dintre excepțiile prevăzute de regulament (în special cea privind protecția procedurilor judiciare) și posibilității ca statul membru în cauză să solicite instituției vizate să nu divulge memoriile sale⁹.

Tribunalul subliniază că hotărârea sa nu prejudică problema, diferită, dacă actele întocmite de instanța însăși (precum procesele-verbale de ședință) și transmise unei instituții în cadrul unei proceduri judiciare sunt de asemenea cuprinse în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001.

Pe de altă parte, Tribunalul amintește că, potrivit jurisprudenței, nicio normă sau dispoziție nu autorizează sau nu împiedică părțile într-o procedură să divulge propriile memorii terților și că, în afară de cazurile excepționale în care divulgarea unui document ar putea aduce atingere bunei administrări a justiției, părțile sunt, în principiu, libere să divulge propriile memorii.

În schimb, Tribunalul constată că domnul Breyer a comis un abuz de drept prin publicarea pe internet a anumitor documente în cursul prezentei proceduri, precum în special memoriul în apărare al Comisiei și o scrisoare a acesteia prin care îi solicita să retragă acest memoriu de pe site-ul său internet. Astfel, procedând la această publicare, domnul Breyer și-a utilizat dreptul de acces la înscrisurile Comisiei în alte scopuri decât apărarea propriei cauze în cadrul acestei proceduri și a adus astfel atingere dreptului Comisiei de a-și apăra poziția independent de orice influență externă. Această considerație se impune cu atât mai mult cu cât, publicarea respectivă a fost însoțită de posibilitatea ca utilizatorii de internet să publice comentarii, unele dintre acestea fiind critice la adresa Comisiei. Acest abuz de drept incită Tribunalul să impună domnului Breyer să suporte jumătate din cheltuielile sale de judecată în pofida admiterii acțiunii.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni de la comunicarea acesteia.

⁸ În ceea ce privește această excepție, Curtea a recunoscut deja că, atât timp cât o procedură judiciară este pendinte, există o prezumție generală potrivit căreia divulgarea memoriilor depuse de o instituție în cadrul unei astfel de proceduri aduce atingere protecției acesteia.

⁹ În ceea ce privește această din urmă posibilitate, Tribunalul amintește că nu este vorba despre un drept de veto general și necondiționat al statului membru în scopul de a se opune în mod discreționar divulgării unor documente care emană de la acesta și sunt deținute de o instituție. Această posibilitate permite mai degrabă statului membru în cauză să participe la decizia de acordare a accesului la documentul respectiv, inclusiv atunci când este vorba despre memorii redactate în vederea unei proceduri judiciare.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708